

Dýmky Peterson - svět přemýšlivých mužů

Dýmky irské firmy Peterson zaujímají v každé sbírce pravověrného kuřáka dýmek své čestné místo. Pokud se budeme ptát, proč tomu tak je, pak nám zkušený dýmkař odpoví, že jeho „petersonka“ vyzařovala tak svébytné kouzlo, že jakmile si ji vzal do ruky, musel ji zkrátka mít.

Ale jen samotné kouzlo by asi nestačilo. Souhrnně bychom mohli říci, že dýmky firmy Peterson se vyznačují klasickými, příjemně konzervativními tvary, jejichž vznik se datuje do počátku 20. století. Tyto dýmky jsou harmonicky vyváženým celkem, velmi dobře se drží v rukou, většinou jsou střídmě zdobené stříbrem. Mají optimální funkčnost, která je zaručená „petersonovým“ patentem systémem a udržují si stabilně kvalitní zpracování podpořené výběrem toho nejlepšího briaru.

Pražákem této irské firmy lze najít v roce 1865, kdy norimberští bratři Friedrich a Heinrich Kappové otevřeli v Dublinu na Grafton street číslo 55 obchod s tabákem a dýmkami. Obchod byl strategicky umístěn na hlavní dublinské třídě, hned naproti Trinitii Collage a velmi brzy se stal prestižním tabákovým obchodem. Firma „Kapp Brothers“ prosazuje luxusní zboží a zaměřuje se na prodej těch nejkvalitnějších dýmek z briaru a mořské pěny. Někdy v polovině století se v Dublinu usadil rodák z Rigy, zkušený dýmkař Charles Peterson, který se přidal k bratrům Kappovým. Tento talentovaný muž vynikal nad jiné řemeslnou zručností a citem pro materiál. O deset let později, přesně v roce 1875, se tyto muži rozhodli podnikat společně. Mladá firma

„Kapp and Peterson“ začíná tvořit moderní dějiny dýmkařství. Charles Peterson nebyl jen zručný řemeslník a znalec materiálu, ale také přemýšlivým badatelem, estétou a filozofem. Uznával, že dýmka je nejen zdrojem potěšení, ale také odrazem kuřákovy osobnosti. Rok 1890 byl pro firmu Kapp and Peterson klíčový v mnoha ohledech. V tomto roce totiž Charles Peterson vynalezl svůj životní patent. Systém, jehož podstatou je vzduchová komora v troubeli dýmky, v níž se při kouření strážá nepříjemný kondenzát z tabáku. Peterson si tento systém nechává patentovat. O dalších devět let později vzniká Petersonův speciální náustek. Kouřový otvor je na konci tohoto náustku vyvrtn tak, aby kouř byl veden na kuřákovu patro, nikoli na citlivější jazyk. Kouření z dýmky opatřené Petersonovým náustkem má v porovnání s obyčejným náustkem chladnější kouř. Dalším patentem, který umožnil sušší a chladnější kouření, je tzv. „army system“. Britští vojáci, kteří sloužili v Indii si Petersonovi stěžovali, že jim dlouho trvá nasazení náustku, a že se často láme čep v náustku. Proto nejen pro tyto vojáky vymyslel Peterson speciální „army system“, kdy je konec náustku ozdoben speciálním nástavcem z kovu, dnes stříbra, který se zasouvá do troubele chráněnou stříbrným prstýnkem. Troubel i náustek dýmky jsou chráněny kovem a s dým-

kou se velmi dobře manipuluje, aniž by docházelo k poškození čepu nebo náustku. Roku 1905 získává firma Peterson a její dýmka s patentem Peterson zlatou medaili na národní výstavě v Anglii. Brzy si firma získává jméno po celém světě.

Základ sortimentu firmy Peterson dnes tvoří již klasické, velmi příjemné tvary, které za století neznamenaly příliš zásadních změn. Nicméně v 80. letech 20. století přišli u Petersonů s nápadem vyrobit kolekci dýmek pod názvem Sherlock Holmes. Dnes je tato série jednou z nejdávanějších kolekcí a i jména jednotlivých dýmek jsou naprosto výmluv-

ná: The Original (dýmka má připomínat samotného detektiva Holmese), The Baker Street, The Baskerville, The Professor (Moriarty), The Watson, The Deerstalker (dýmka pojmenovaná podle lovecké čepice, jakou nosil i Sherlock), The Squire (dýmka pojmenovaná podle prvního publikovaného příběhu Sherlocka Holmese, odvolává se svým jménem na venkov a venkovského šlechtice). Díky velkému ohlasu a zájmu byla tato série 7 dýmek pojmenovaná podle postav a míst z pera autora A. C. Doyle, rozšířena o dalších 7 dýmek pod názvem: „Return of Sherlock Holmes“ – neboli Návrat Sherlocka Holmese. První dýmka z této série The Rathbone – je pojmenovaná po anglickém herci, který v detektivním, filmovém ztvárnění Sherlocka Holmese představoval hlavního hrdinu. Rathbone si vychutnával zejména kuřácké scény, protože byl nejen vášnivým kuřákem, ale také sběratelem Petersonek. Druhá dýmka – The Hudson – má připomenout starostlivou hospodyni Holmese a Watsona, dále je to - The Mycroft – dýmka je pojmenovaná podle bratra Sherlocka Holmese. Čtvrtou dýmku je - Lestrade – snaživý inspektor, pátou zdobí jméno – Milverton – páteční dýmka je pojmenována podle „nejhoršího člověka v Londýně“, následuje - The Strand – dýmka pojmenovaná po časopisu, který poprvé uveřejnil příběhy Sherlocka Holmese

a konečně poslední dýmka - The Hansom – odkazuje na kouření dýmky v kočáru a drožce.

Nedílnou součástí většiny Petersonek je stříbrný kroužek, který má vyražen punc ve tvaru tří hlavních znaků. Na každém stříbrném kroužku firmy Peterson najdeme nejprve symbol Hibernie, následuje korunovaná harfa a posledním znakem je tiskací písmeno, označující rok puncování stříbra. Tyto tři značky garantují pravost a ryze použitého stříbra. V letošním roce se mohou milovníci Petersonek radovat nad novou řadou „Sherlock Holmes Classic“ v elegantním, meršánovém provedení. Ten, kdo si nestihl udělat během letošních Vánoc radost, může na pultech specializovaných obchodů objevit ještě dýmku roku 2007 firmy Peterson. Má klasický tvar „Panel Billiard“. Tato elegantní dýmka má výrazné stříbrné kování v královském irském stylu, ve kterém najdeme umístěn nádherný, jemný keltský motiv. Dýmku lze koupit v příjemném podzimním odstínu hnědé barvy a v elegantní černé barvě. Dýmka je opatřena typickým Petersonovským náustkem.

Dýmku roku můžete napat novým tabákem „Peterson Limited Editon 2007 Special Reserve“. Designově zdařilá, hranatá, medově hnědá plechovka obsahuje sto gramové balení směsi, která se skládá ze zlaté, červené a oranžové Virginie, různých typů řezů, doplněné tabáky typu Burley a černým Cavendissem. Má příchut' rumu, kokosu a makadamových ořechů. Je to bohatá tabáková směs s kořeněným aroma střední síly. Firma Peterson se rozhodla rozšířit svou stálou nabídku tabáků, a proto přichází s novým typem flaku „Peterson Irish Flake“. Směs je určena spíše pro náročnější a zkušenější kuřáky, protože obsahuje klasické virginské tabáky sušené vzduchem, teplem a tmavě uzený Kentucky. Celkově má směs pravou tabákovou chuť. Více informací najdete na webových stránkách firmy Mostex.

Petersonky si oblíbili a kouřili například panové Mark Twain, Sir Arthur Conan Doyle nebo například Georges Simeon a samozřejmě mnozí další umělci, spisovatelé, politici, filosofové.

Ti všichni přemýšliví muži kouřili a kouří dýmku Peterson. Na počátku 20. století měla firma ve znaku obraz staršího muže s brýlemi, který kouřil dýmku Peterson typu „bent“ s titulem, který zněl: „Thinking Men“ neboli přemýšliví muži. A tak přemýšliví mužové kouřili Petersonku již více než 140 let. Stále ten stejný tvar, stejnou kvalitu řemeslného zpracování a materiálu. A tak všichni dýmkaři, kteří Petersonky kouří, si mohou dopřát stejný kuřácký prožitek jako v předminulém století.